

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l'isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

INTELIGENCIA.

A mort la coalició; pero deixa una pubilla.

La pubilla de la coalició es la *inteligencia*, y á lo que sembla, la filla serà tant ó més bona que la mare.

Guapa, rumbosa y molt enrahonada, apenas ha nascut ja ha dat un que sentir als conservadors, que ab la mort de la coalició havian perdut lo mon de vista, de alegria.

Are acaban de perdre'l de rabia.

Perque si la coalició era forta, la *inteligencia*, com lo seu nom ho indica ben clar, á més de forta es *inteligent*.

Es precis, estimats lectors, que coneguim l'òbit de la mare y la fé de pila de la filla.

La mare va morir de un atropello de un soldat que no sabia lo que 's feya.—Mátala, va dirli un ministre conservador. Y ell va desenvainar la llengua y vá deixarla morta... ¡Oh, es un soldat de molta llengua!

Podian ferli pagar lo dany; pero van preferir deixarlo per lo qu' es, y l' endemà 'ls jefes de tots los partits liberals, després d' enrahonar detingudament sobre 'l fet, van dir en sustancia:

«Las elecciones s' han acabat y complert l' objecte de la coalició, resolt la comissió declararse disolta. Va neixer ab móvils prou coneguts y tenint un objecte clar que dugué á cap, sense olvidar-lo un sol instant y ab gran fortuna.»

Fins aquí l'òbit. Are vé la fé de pila.

«Pero l' acabament de la coalició no pot significar acabament y terme d' *inteligencias* necessarias per la defensa dels interessos á tots comuns, compatibles ab ideas diversas.—La comissió agraeix lo concurs de tots los que l' han secundada, y espera que tots los elements que han estat ab ella apreciarán lo valor de una unió sincera entre 'ls amants del dret per acudir de nou, sempre que siga necessari, á la defensa de la llibertat electoral y á assegurar la pau pública.»

Ja ho veuen, are ja no estém coaligats; pero 'ns enteném... Es á dir nos fem l'ullet.

Sostindrém *inteligencia*, diu la fórmula, sempre que siga necesaria per la defensa dels interessos á tots comuns.

Y com resulta que de lo primer qu' hem de defensarnos es del partit conservador que atropella las lleys, que ofega l' esperit liberal y que després de la derrota que li ha causat lo pais, no 's mou del puesto; *inteligencia*, donchs, per combatre ab energia y sense desdir un sol instant al partit conservador.

Resulta que las llistas electorals están falsejadas, plenas de defectes, omissions y enredos; *inteligencia*, donchs, per restablir la puresa electoral, comensant per purificar las llistas, base de tota elecció.

Resultará demà que puja, per exemple, un partit liberal, dels que han estat coaligats ab nosaltres; *inteligencia*, donchs, per sostenir-lo mentres nos dongui lo que 'ns té ofert y lo que necessitem avants que tot respecte á la ley y á la opinió, y ampliació del sufragi. ¿Qu' es lo que no lograrà la *Inteligencia*?

Es precis no perdre de vista, que la democracia, que fins are estava dividida, ha trovat un camí de salvació ab l' *Inteligencia*.

Totas las fraccions democráticas s' entenen: en Pi y Margall, al igual que 'n Castelar, ha anat també al circol dels progressistas democráticos, ahont ha sigut rebut ab grans aplausos, y ha pronunciat un admirable discurs proclamant la *inteligencia* de todas las fraccions republicanas. ¡Hi ha tantas cosas que 'ns uneixen, que la desunió seria avuy un suicidi!

Tots ho comprenen aixis, y l' última victoria electoral, ja gran per si mateixa, pero més gran encare dada la forsa que fins los conservadors nos reconeixen, atribuhintnos la part més considerable del triunfo, 'ns ensenya quina ha de ser la nostra conducta.

Persistir en lo camí emprés: conquistar l' opinió per medi de la concordia y 'l bon exemple: fer de cada ciutadà un elector, de cada elecció una batalla, de cada batalla una victoria y de cada victoria un pas més envers l' ideal que tots acariciem.

Després de l' unitat de procediments, que avuy professem tots, vindrá per ella mateixa l' unitat de objecte, que lo que 's guanya ab més esforços es lo que ab més afició 's conserva, y no 's tira á perdre fàcilment per si lo que logrem establir s' ha de organitzar de aquesta ó de aquella manera.

La ventatje de haberho guanyat tots, á tots nos obligará á sostenirho de la millor manera que aconsellin las circunstancias; y la garantia de la seva seguretat, més que de las formas que s' adoptin per la seva organizació, dependrá del carinyo y de la bona fé de tots los republicans.

Per are, lo que importa persistir; més endavant ja anirém descobrint terreny y horisons.

Consólin, mentres tant, lo fet de que ha sigut més rápida y més segura y es avuy més ferma la *inteligencia* entre 'ls partits republicans, que no ha pogut serho la *inteligencia* entre 'ls liberals monárquichs, això es: entre 'ls fusionistas y esquerrans.

Mentres ells buscan fá dias la fórmula per avenirse, nosaltres, sense necessitat de fórmulas ni de transaccions, nos hem avingut y 'ns avenim perfectament.

Y aixó qu' ells tenen la perspectiva immediata del poder, mentres que nosaltres, no tenim més esperansas que las que 's posan en las darreras conseqüencias dels fets comensats.

Perque aixis com la coalició ha tingut una filla, qu' es la *Inteligencia*, forsosament tindrà una neta, més maca que la seva mare y que la seva ávia.

La neta de la coalició serà la *Democracia*.

P. K.

POLICIA SECRETA.

EMPRE m' ha semblat una mica engorros ser home célebre; pero per més que 'l serho molesti, es preferible aixó á ser polítich important, d' oposició y emigrat per anyadidura.

Aquí tenen al pobre Ruiz Zorrilla.

Si fos un sabi que hagués descu-

bert una ó dugas estrelles ó una máquina per esquilat eléctricament als gossos de Terranova, la humanitat espiaria 'ls seus actes y sabria qué fa, qué menja y quants matalassos té al lit.

Però desgraciadament, per ell, es un polítich de talla, mira ab mal ull als conservadors espanyols, y ha tingut la ocurrencia d' empenyarse en viure al extranjer.

¿Volen motius més poderosos pera excitar la curiositat del govern? ¿Volen causas més gravissimas pera motivar la implacable atenció ab que 'ls conservadors segueixen tots los seus moviments?

Aixó sols explica la eterna persecució de que es víctima, y que ha arribat á adquirir formas verdaderament gegantescas.

Lo ministeri de la Governació ha organiat un cos de policia especial, dedicat exclusivament á trasmetre dia per dia y hora per hora todas las noticias que, en lo lloch de sa residencia, puguin recullirse referents al famós emigrat.

Y que aquesta policia compleix al péll la seva missió, no hi ha que duptarho: perque 'ls nostres lectors se 'n convencin, aném á donarlos una copia textual dels despatxos trasmesos desde Londres en un sol dia.

Maig, dia 18.—Don Manuel s' ha llevat á las sis de la matinada, s' ha passejat cinch minuts en calsetots per l' habitació, y després s' ha vestit.

A dos quarts de set ha guaytat per la finestra, fumant un cigarrillo, y quan l' ha tingut fumat, ha tirat la punta al carrer, que ha caygut encesa al costat d' un home horni que passava. Tal vegada aixó seria una senyal convinguda, perque 'l horni ha alsat lo cap mirantse bona estona á n' en Ruiz Zorrilla, que ni sisquiera s' ha adonat de que 'l mirés.

A las set s' ha assentat davant d' una taula de fusta de noguera, sobre la qual una dona que portava devantal blanc ab ratllas vermelles, hi ha deixat un plat ab una xicra y una safata petita ab certas cosetas de forma extranya. La xicra estava plena de xacolata y las certas cosetas eran melindros.

Mentres prenía 'l xacolata, don Manuel ha fet dos estornuts y s' ha gratat una mica la orella dreta. S' ha menjat nou melindros y n' hi han sobrat set, y un de esbossinat.

Després de pendre 'l xacolata, s' ha posat á passejar amunt y avall de l' habitació, mirant al sostre y á las parets: no ha mirat may á terra, exceptuant una vegada que s' ha ajupit pera cullir un mocador que li ha caygut. Lo mocador en qüestió era blanc, ab uns dibuixets á la cenefa que semblavan pinyas.

A las vuyt ha comensat á llegir varias cartas, que estavan escampadas sobre 'l seu escriptori.

La primera carta era d'un parent seu, que li explicava que la seva senyora ja està bona.

La segona carta no ha pogut averiguar lo que deya.

La tercera tampoch.

La quarta menos.

Y aixis successivament, fins al número de trenta quatre y nou tarjetas postals.

Llegidas las cartas, s'ha arrapat als periódichs, que eran innumerables. Al examinar la *Epoca*, li ha vingut un atach de tos, y llegint la *Correspondencia*, s'ha quedat adormit.

A las onze l'han cridat pera esmorsar. Ha passat al menjador, hont l'esperavan tres subjectes ja entrats en anys, y un dels quals tenia una piga al costat dret de la boca del cor. A pesar de las nostras tentativas, no hem lograt sapiguer lo nom del primer, ni 'l del segon, ni 'l del tercer.

Han menjat ab bastanta gana tots quatre. Han parlat de 'n Cánovas, y don Manuel se n'ha rigut y 'ls altres tres individus també: un d'ells de tant riure hasta casi bè plorava.

Terminat l'esmorsar, han encés un cigarro de aquells tant picats, y s'han posat a enrahonar molt serios. La conversa era sumament interessant; pero com parlavan en inglés, no hem entés res absolutament.

A las dugas de la tarde han sortit: no sabem si á passejar ó á qué, perque inadvertidament han tombat per una cantonada y 'ls hem perdut de vista.

A las set hem tornat á topar ab don Manuel, qu'estava fent caritat á un home qu'hem suposat qu'era un pobre. Decidits á seguirli la pista, nos hem plantat darrerra seu; pero á la quènta se n'ha donat y ha pres un cotxe pera desorientarnos. Nosaltres n'hem pres un altre y 'ns hem posat á la saga. Ha tirat carrer avall, després ha decantat, ha tornat á decantar y al arribar á una plassa ha baixat. Llavors nos hem donat de que 'l qui baixava no era don Manuel: segons sembla 'ns hem equivocat de cotxe y hem seguit un per altre.

A las dotze de la nit no sabiam res més d'ell.

Aixó es l'únich que pot consolar al emigrat de Londres: que 'l govern averigua tot lo qu'ell fa, menos lo que no averigua.

FANTÁSTICH.

A no tenim *modus vivendi*.

Aquell projecte que 'ns havia costat tantas suadas y tants disgustos, los inglesos, quan ha arribat l'hora de decidirse, ni menos l'han volgut.

De manera, que 'ls inglesos, segons com se mira, han sigut més espanyols que 'ls que van votarlo.

La causa de que 'ls inglesos hajan retxassat lo *modus vivendi* que 'ls oferiam, está en qu'encare volian més de lo que 'ls donavam. No 'n tenian prou ab la península y Cuba, que fins volfan las Filipinas.

A n'ells, además los hi agrada la carn crua y que sangueji, y nosaltres, sobre tot los catalans, que varem discutir y rediscutir lo projecte, varem fregirlo, que semblava un tros de suro.

Y lo qu'es are no se 'l menjan ni á estiragassadas.

Lo més bonich es veure com piulan una dotzena de comerciants madrilenyos, que creyentse que 'l projecte seria acceptat varen fer grans compras de géneros á Inglaterra, y esperavan la rebaixa per entrarlos.

Y are diu que farán *meetings* y que mourán escándol y sarracina fins á lograr que s'accedeixi á tot lo que Inglaterra demana... perque jo ja ho veig, primer son los interessos de uns quants botiguers, que la vida de la industria espanyola.

Pero si fossen verdaders comerciants, no haurian anat tant depressa, esperant que la cosa hagués sigut definitivament resolta, y sabrian aquell ditxo: «No 's pot dir blat, fins qu'es al sach y encare bèn lligat.»

Sembla que costa molt posar d'acort á n'en Sagasta y á n'en Lopez Dominguez, per fer la refusió del partit monárquich liberal.

En Lopez Dominguez, á pesar de que no s'entén, vol ballar sol.

¡Cuidado, general! Cuidado, que pensantse ballar sol, no balli seguint la música de 'n Cánovas.

Diuen que l'héroo de l'hostal de la Corda va fer lo que va fer, perque t'la convicció de que 'ls liberals no serán poder, mentres s'entengan ab los republicans.

¡Vaya un home més desmemoriat! Ell menos que ningú pot dir aquest disbarat, perque ell ha de saber

que 'ls republicans portan sort. Y tant es aixis, que per ell la República va ser una especie de Mascota.

Pero jo ja ho veig: va quedarhi tant malament que are no sab com presentarshi.

La derrota del govern ni ell mateix la nega.

L'única excusa que tréu per sostenirse, es que no va derrotarlo cap partit per si sol, sinó una coalició de monárquichs y republicans, sent per lo tant molt difícil determinar quin partit d'oposició es lo que t'è més majoria en lo pais.

Contra aquestas argucias hi ha un remey segur: que tots los monárquichs que van pendre part en la coalició se declarin republicans, y llavors no hi haurá duptes sobre la naturalesa del vencedor.

¡Alsa, que tart ó d' hora tindrán de ferho.

Avants de las elecciones:

«La coalició es política, deya 'l govern; d'ella forman part tots los enemichs més ó menos embossats de las actuals institucions.»

Després de las elecciones:

«¿Qui ha dit que unas elecciones municipals sigan políticas? ¿De quant ensá son políticas unas elecciones municipals? Si 's tractès de un acte polítich lo govern se 'n aniria; are no.»

Lo govern es tant aficionat á pegar, que fins se dona garrotada á sí mateix.

A Valencia, mentres feya un sermó, cert capellá va morir-se de repent.

¿Qué dirian los neos, si en lloch de ser un capellá hagués sigut un cómich en lo moment de representar, per exemple, D.ª Juanita?

Aquest any no hém anat á las carreras de caballs y per aixó no 'n parlém.

Quan l'empresa era francesa 'ns enviava un billet de invitació; are qu'es espanyola y de Barcelona de més á més, prescindeix de invitar als semanaris y altres publicacions.

¡Bien por l'ayga lísa!

—Siga franch, ¿qué 'ls espanta més á vostés conservadors, una coalició electoral ó una conspiració?

—Una coalició electoral.

—¿De serio? ¿Y per quin motiu?

—Perque quan se tracta de una conspiració sempre hi ha medi de ficarhi á algú dels nostres, algun Siffler ó altra persona per l'istil, que de tot s'entera, 'ns ho diu tot, y á lo millor, esbotzém la grua, doném lo *timo* y salvém á la societat.

Los procediments entaulats contra l'ajuntament suspens de Madrit han promogut uns grans escándols. Als regidors suspesos se 'ls encausa y al arcalde que 'l dia avants de la destitució va dimitir, se 'l premia.

Y com que podria haverhi responsabilitat per las corporacions municipals anteriors, de las quals formavan part molts amichs del govern, aquest, passant per sobre de la iniciativa dels tribunals, diu que á las corporacions *passadas* no se las déu molestar.

En cambi dos dias avants publicá una real ordre en la mateixa *Gaceta*, respecte al ajuntament de Reus, declarant que s'ha d'encausar també á las corporacions *passadas*.

Aixó ja no es la lley del embut; sinó la lley de la regadora.

Han rebut una fulla que tracta de la formació de un comité de coalició ab determinadas bases.

Regoneixém desde aquest moment gran puresa de intencions en los autors de la idea; pero hem de dir ab franquesa republicana que 'l pensament no 'ns sembla acertat perque no 'l creyém oportú.

La coalició republicana s'ha fet sense nescessitat de bases més ó menos discutibles y per lo tant més ó menos exposadas á crear dificultats y diferencias: s'ha fet per la forsa de las circunstancias, que son sempre superiors á la voluntat dels homes.

Per lo tant un partit especial republicá coalicionista, quan tots los partits republicans están perfectament coaligats, no t'è rahó de ser; y la formació de un comité de coalició, estant coaligats los comités de las diverses fraccions republicanas, seria una roda inútil.

Com més senzilla siga la máquina republicana, millor podrá aplicar la seva forsa á fer bona feyna.

Los tribunals sembla que formin part de la coalició.

Dias endarrera van declarar processat al governador de Albacete, per abusos electorals.

Ultimament lo Tribunal Supremo declara processat al governador de Tarragona, ab motiu de la seva conducta ab alguns individus de la comissió provincial, llavors del cólera.

—¡A quin temps hem arribat, dirá en Romero Robledo, que tots los tiros me surten á mi per la culatal

***

Pero hém de fer una petita rectificació de concepte.

Los tribunals, y aixó es bèn segur, no forman part de la coalició, ni poden formarne, dat lo que son y lo que representan.

Lo que forma part de la coalició es la justicia, es la rahó, es la decencia, y molts altres cosas.

Lo Dr. Ferrán sacrifica 'l benestar, la posició y la familia per consagrarse exclusivament á l'estudi de la vacunació del cólera.

Y la Junta del hospici de Tortosa, sens dupte per recompensarli 'ls sacrificis qu'está duhent á cap, l'ha donat de baixa del càrrech de metje de aquell establiment que venia desempenyant.

Hi ha més encare: en Castelar demana en un eloqüent discurs al ministre de la Gobernació, que per l'estil de lo que fan á Fransa ab en Pasteur y á Alemania ab en Kock, s'ausilihi al Dr. Ferrán, que ab los experiments ha lograt cridar l'atenció de corporacions científicas y sabis nacionals y extranjer.

En Romero Robledo respon ab mitja dotzena de xistes, y 's posa á parlar de medicina, com si ell de tant malalt, no estés camí del cementiri.

Podia dir qu'ell no protegeix altres sabis que á n'en Lucientes, autor dels acordonaments de Port Bou y á n'en Bosch y Fustigueras, autor dels acordonaments de la provincia de Tarragona.

No n'hi havia prou encare.

Lo gobernador de Valencia ha prohibit al Dr. Ferrán que continués inoculant la vacuna del cólera á cap dels habitants de aquella provincia, y aixó que dels milers de personas inoculadas á Alcira, cap ha agafat lo cólera.

Are perque la festa siga completa, no més falta que 'l ministre de la guerra fassi agafar al Dr. Ferrán y 'l fuselli.

Los conservadors son aixis: no 'ls hi toquin lo microbi!

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Gosol (Lleyda) va anar á dur l'extremaunció á un moribundo, liberal antich, que havia perdut ja todas las facultats. Al preguntarli, si volia 'l sagrament, doná la casualitat que 'l malalt mogué 'l cap de dreta á esquerra, ab lo qual ja 'n tingué prou lo rector per entornarse 'n sense sagramentarlo, y per negarse á enterrarlo, després de mort. Quatre dias permanesqué 'l cadáver insepult, fins que per disposició del jutje de pau fou enterrat en un hort. La majoria de la població assistí al enterro donant al difunt aquesta última proba de respecte y simpatia.

¿Es cert que 'l rector de Sant Andréu de Palomar, á pesar de que la lley ho prohibeix, lo dia 9 del present va fer entrar un cadáver dintre de l'iglesia? La Junta de Sanitat de aquella vila podria tornarnos la resposta.

Alguns vehins de Puigreig (Berga) han acudit á la Junta Provincial de instrucció pública contra la mestra, que durant més de una semana ha tingut tancada l'escola, ab motiu, segons assegura, de una desgracia de familia, la qual no li ha impedit de anar com cada nit á ca 'l rector, sens dupte á buscar consol per sa desgracia.

Lo rector de Tona, va esparverarse al veure que una companyia de sarsuela va anar á la població, dihent qu'era necessari que 'ls traguessen del poble. Pero aquest rector, que de més á més diu tot lo mal que pot de la CAMPANA DE GRACIA, es més divertida una companyia de 'n Savalls, que una companyia de sarsuela.

Lo de Sant Quirse de Besora está furiós perque ha perdut las elecciones municipals, parla sempre de gent bona y gent dolenta, pica de peus y dona cops de puny á la trona. ¡Alerta Sr. Rector de Sant Quirse, miri que l'istiu s'acosta y l'hidrofobia es una enfermedad que no hi val Santa Quiteria!

Després de la funció de la nit, lo campaner de Artesa de Segre va regirar tots los recons de la iglesia y va tancar las portas. Més tart, mentres alguns vehins prenian la fresca davant del temple, va sentirse trucar á la porta per la part de dins; lo campaner va obrir, y va sortirne un capellá y una monja, entre la riota general.—¿Ahont era que no li vist? va preguntar lo campaner.—Allá ahont tenia feyna, va respondre 'l capellá. Com que l'iglesia estava á las foscas y no hi havia ningú més, no pot assegurar-se quina era la feyna que feya 'l capellá de Artesa de Segre.

Al poble de Darnius se fan dugas festas majors; l'una la fan los liberals y casi tota la població y l'altre mitja dotzena de carcundas. Durant la primera 'ls capellans van anarse 'n fora del poble, negantse ab autorisació del bisbe de Girona, á pendre part en cap classe de ceremonia religiosa. Va venir la festa dels carcas y l'Arcalde 'ls va privar tota mena de balls. De modo que 'ls liberals van guanyarhi de todas maneres: van estolvirarse de anar á l'iglesia y no van tenir que veure com los carcas disfrutavan.

¡ÁNIMO!

A vosté ho dich, senyor Cánovas; ánimo, pit y bravura, y plantofada al criatura que parli de dimitir.

***

En aquests moments solemnes no es possible anà endarrera, sinó agafar la cullera y aguantarla hasta morir. ¡Pues no! Ja tindria gracia que, perque uns quants fusionistas, jugant casi á cartes vistas, van guanyá unas eleccions, ara vosté fós tant débil que toqués á retirada y 'ls dongués la clau sagrada de la caixa dels turrans.

No senyor, no, mónstruo insigne: cedi á tamanya exigencia? Al contrari; resistencia y trompada á tort y á dret. ¿Qué importa que 'l país cridi? ¿qué significa que 's queixi? Si no li agrada, que ho deixi; aixís, sense embuts, net, net.

Lo país.—ja ho sab de sobras,— es encara un nen de mamas, que ni té forsa á las camas, ni sab casi bé 'l que 's fá; y, per lo tant, necessita portá un home á las costellas, qui li escalfi las orelles y 'l sápigá fer tresca.

Y, com vosté, senyor Cánovas, ¿quí hi ha aquí que pugui ferho? ¿quí té 'l especial salero que en aquest ram té vosté? ¿Qui hi ha capás d' igualarlo com á governant metódich, que ni fa cap cas del códich, ni de las lleys, ni de ré?

Nada, don Anton, lo dicho; de la passada derrota, fassissen una pilota y deixila está á recó. Vosté es 'l home, vosté es 'l únich que 'ns pot lliurar del abisme, y desfé 'l gran cataclisme que aménassa á la nació.

Digui á n' al senyor Sagasta que no cal que s' escarrassi, ni que digui ni que fassi, perque al fi no 'n treurá res, y que las sévas bravatas son totalment ilusorias, ó fillas d' unas caborias que no fan mica de pés.

Veji si li dóna á entendre qu' en va 'l fusionisme 's cansa, pues vosté té la confiansa d' alló que avuy es lo tot; que á vosté ningú 'l desmunta, que vosté té influencia eterna, y que avuy mana y governa perque vol y perque pot.

Guerra, guerra á aquests golafres, que corren com una mona per pèndreli la poltrona del poder presidencial! Guerra á aquesta faramalla, que esbalota al seu darrera ab la ditxosa bandera de la trepa liberal!

Aquí á Espanya no ha d' haverhi drets, ni lleys ni tonterias, sinó monjas, confrarias y, especia'ment, molt bastó. Y al que gosi contradir-lo, al que xilli un xiquet massa, encástili una mordassa y trompada que te crió.

No flaueji, malaguenyo, y demostrí sa potencia [resistencia, resistencia...! es lo camí més segú. Convé als més alts interessos, convé á n' als uns y á n' altres, y, sobre tot, á nosaltres nos convé més que á ningú.

C. GUMÁ.

Un periódich de Madrid: «L' actual govern no se 'n va perque es d' aquells que no dimiteixen; més s' estiman que 'l tirin á fora, es á dir, que 'l despedeixin. »Com á las criadas de servey. »Aixís se comprén que 'n Cánovas ramoleji. Espera que li arreglin los comptes.»

S' ha publicat lo primer número de una revista de toros titulada *El Descabello*. Un periódich de aquest títol, hauria de ser órgan de la coalició liberal. Lo govern no necessita res més.... porta ja no sé quantas estocadas al cos, y 'l *descabello* final es 'l únich que li falta.

Lo 13 de maig era dia de gala y á Madrid se comentava molt lo fet de que no hagués assistit á la recepció

de Palacio cap dels prohoms dels partits liberals, á escepció de 'n Jovellar, marqués de la Habana y Martinez Campos, que per sa jerarquia militar no poden excusarse 'n.

Los homes civils liberals ja saben lo que 's fan. A certs puestos qui se 'n allunya s' hi acosta.

De la Seu d' Urgell telegrafian qu' en Tort y Martorell ha perdut l' elecció; y en Tort y Martorell telegrafia que l' ha guanyada.

—¿Partim la diferencia?

—No, de cap manera, deya un elector liberal, més val que partim á n' en Tort y Martorell.

Diu un periódich conservador:

«Basta ja de tolerar amenassas... ja no es possible soportar per més temps abusos facciosos... si pot donarse la batalla á la revolució, *provoquemla...*»

Calla, ximple, calla, que per provocar á la revolució hauriau de havévosla menjada... y per are l' únich que provequéu es la lley, que sempre 'us ha fet mal profit.

Una afirmació de 'n Cánovas:

«Ne hi haurá crisis fins al octubre.»

Podia allargarse una mica més, y afirmar que no n' hi haurá fins al novembre... es á dir que 'l govern durará fins lo dia dels morts.

Teorias per tots los gustos.

Si 'l partit liberal triunfa y 's presenta fort y unit y guanya una victoria, dihen los conservadors:

«¿Cóm ha de ser possible davant de una imposició?»

Al contrari 'l partit liberal se divideix, y llavors los conservadors exclaman:

«¿Cóm hém d' entregar lo poder á un partit tant débil?»

Lo partit conservador es com Bertroldo: van condemnarlo á mort; pero va obtenir per gracia especial que li deixessen triar l' arbre en que havian de penjarlo

Y buscant l' arbre, van passar dias, mesos y anys, fins que va morir de vellesa.

En un sol dia han sigut denunciats: *L' Iberia, 'L Motin, Las Dominicals y La Broma.*

¡Viva la bromal!

Apenas s' ha anunciat la vacant de la plassa de butxi de l' Audiencia de Valladolid, s' han presentat varios aspirants, solicitantla.

Alsa, conservadors, ¡quina sort! Vels'hi aquí una bona plassa per un amich.

Després de tot no se encare si es preferible ser butxi ó fiscal de imprenta.

Los butxins donan garrot al cos.

Los fiscals de imprenta donan garrot á l' inteligencia.

Lo gall de Antequera, á pesar de que va quedantse sense plomas, encare vol fer brometa.

Un dia de aquets, en lo saló de Conferencias, veyent á n' en Sagasta girat d' esquena, va dirli:

—Ola, Pi y Margall.... Ay, dispensi: l' havia confós ab lo jefe dels pactistas.

En Sagasta podria tornarli la pilota en la mateixa forma, dihentli al millor dia:

—Ola, Caga-rahims.... ¡Ay dispensi: l' havia confós ab un correligionari de 'n Pidal.

Histórich:

—¿Vols venir, Pauhet?

—¿Ahont?

—A la Gran-via, á veure 'l desfile dels carruatjes del Hipódromo.

—¿Las desfilas?... Ay, ay ¿qué hi ha hagut desgracias?

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Co-lo-mi.*

2. SINONIMIA.—*Just.*

3. ROMBO.—

C
G A T
G O R R A
C A R D O N A
T R O P A
A N A
A

4. CONVERSA.—*Inés.*

5. GEROGLIFICH.—*Per canaris á Canarias.*

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Jo mateix, Un gitanet, Un civilisat bárbaro, Taronja de Convent, Anguila de Pou, Boca-torta, C. Crosa, Un colérich, A. Rodella, J. S. y P. Morbo Esperádich y C.^o y Cardona de Mataró; n' han endevinadas 4, Asnerolf Alkusa, Dos Liberals, y T. Rompa; 3, Un Sabadellés y Noy de la Dida, y 2 no més, Dos cegos que hi veuhen, Titeta, J. M. Bernis y Setmesó del Tivoli.

XARADA.

Ab ma primera comensa ab ta segona fa prou, ab la tersa continúa y ab la quarta se conclou. Mon tot es un oficial que fá y refá nou y vell y del material que ell gasta ne portan molts al clatell.

UN PAGÉS.

ANAGRAMA.

Una tot compra Total, la criada de 'n Nadal, puig la que té es ja molt vella y no hi pot fer l' escudella.

GIROFLÉ.

SINONIMIA.

L' altre dia tots buscant l' oncle Pau y son nebot, aquest va fer caure 'l tot de son oncle; y al instant, ell que prompte s' enrabia, cremat, se li va girar y un fort tot li va clavar sense dir ni *Ave Maria.*

PEPET DEL CARRIL.

CONVERSA.

—Senyor Bartoméu, toqui á Rubinstein.
—Tinch las solfas á casa.
—Ja las hi faré anar á buscar.
—Qui hi anirà.
—Lo... Pero home, si jo mateix l' hi he dit.

AREDNABAL.

GEROGLIFICH.

L
I X
DII
NII

DOS LIBERALS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans J. Starámsa, Un pagés de Rocafort, J. C. Crosa, Boca Tarta, F. Fortuny, Jo mateix, Ara comenso, Dos amichs, Un ratoli, E. A., Dos tontos de Reus, Pitos y Plaulas, Angelina de Reus, P. Amorós, J. Sellarés, Un del canóit y Un Sabadellés: *Lo que 'ns envian aquest senmana no 'ns serveix.*

Ciutadans Betas y Fils, Setmesó del Tivoli, Taronja de convent, J. M. Bernis, Anguila de Pou, Titeta, T. Rompa, Dos cegos que hi veuhen, Morbo Esperádich y C.^o, Jenani, Dos Liberals, Asnerolf Alkusa, A. Rodella, Un Colérich, Civilisat Bárbaro, Un gitanet, E. Burgay, J. S. y P., J. Lanac, A. Antonino, Arednabal, Ernesto Lleig, Un Colérich, y Salta y Pará: *Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.*

Ciutadà J. P. Vich: Quan poguem dir alguna cosa més de aquell fulane, hi posarem las aclaracions que 'ns indica.—Varios vehins: (Sant Just): Per publicar la noticia necessitem firmas que 'n respongan.—J. F. (Sant Andréu de la Barca): Per aquesta mena de preguntas es millor dirigir-se á un periódich diari.—Coll de camisa: No enteném lo que vol dir.—J. Planas: Tretas las duas estrofas primeras, la poesia queda bé.—N. D. Marata: No l' enteném prou bé.—Cristofol Crispin: La poesia es regulareta.—J. A. y R.: Las de vosté son incorrecias.—Barberia de Peret M.: Ha fet bé de aprofitar lo bianch; de ocasions com aquestas no 'n passan gaires.—J. A. y B. (Sant Andréu): Lo que 'ns diu es molt confús.—Rejoleps: Vinga la firma, y ademés alló dels cartells no sabriam com dirho perque pogués llegirse.—Angel Rubert: Enterats.—Maria Bocanegra: A una xicotá com vosté no se li pot negar res y procurarem complaurela.—F. Porteria: La poesia está bé.—G. Bufasombrus: Idem idem.—Atenas hort, (Darnius), R. V. (Artesa); L. B. (Sant Quirse); P. S. (Tona); M. B. (Puig-reig); L. V. (Sant Andréu); y T. R. y C. (Gosol) Quedan a complacuts.

FILOMENA

VIATJE DE RECREO AL INTERIOR D' UNA DONA

PER

C. GUMÁ

Forma un elegant tomet de 32 planas en quart, esmeradament imprés sobre paper satinat.

Preu: DOS rals.

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, kioscos y á casa 'ls corresponsals de LA CAMPANA.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Treball en llibertat. (Alta escola).